

RULE™

Emke Idema

“Een spel dat de grenzen aftast”

door : [Moos van den Broek](#) gezien 11 maart 2014

Op speelse wijze onderzoekt de interactieve voorstelling *Rule*, de nieuwste productie van Emke Idema, de principes van een democratie. Maar dat niet alleen, in de participatiemaatschappij die Idema geheel samen met haar publiek creëert, worden ook grote politieke issues als illegaliteit en migratie ter discussie gesteld, dit vooral door ze te verbinden met een persoonlijke ethiek.

In de hoeken van de zaal staat een aantal kleine tribunes opgesteld, een witte, een groene en een gele. Verspreid over de vloer liggen enkele verhoogde eilanden, elk in een andere kleur. En aan een van de wanden in de zaal hangt een bord met wat je zou kunnen noemen ‘spelregels’. Een voice-over verwelkomt het publiek, dat zich direct op de tribunes heeft genesteld. Iedereen wordt vriendelijk aangezet om een paar keuzevragen voor zichzelf te beantwoorden door op een van de eilanden te gaan staan. Aan de hand van de antwoorden van de groep worden enkele zinnen op het bord toegevoegd, vervolgens leest de groep gezamenlijk de tekst die hen mede verantwoordelijk maakt voor het spel dat al in gang is gezet. Alsof het een contract, een wetboek of gebed betreft.

Aan de hand van enkele nieuwe vragen van de voice-over wordt het publiek opgedeeld in actieve en passieve spelers en als die bepaald zijn en zich hebben geïntroduceerd krijgt de voice-overmaster, Emke Idema, een gezicht en wisselen de opnamen en de live vragen elkaar af. Het spel kent duidelijke rituelen en regels. Wie na het muziekje op zijn eiland is beland, wordt gediskwalificeerd en na elke vraag mag de groep van een eiland haar keuze beargumenteren via de microfoon. ‘Er staat een man aan de deur die heel nodig naar het toilet moet, laat je hem binnen? En als die man een vrouw is? En wat als je een slechte avond hebt? Alle vragen hebben, als het spel eenmaal op dreuf is, iets van doen met gastvrijheid of migratie. Soms hebben ze een politieke kleur, tegen het einde van het spel worden ze steeds persoonlijker. Op die manier stelt Idema niet alleen de bekende politieke issues ter discussie maar rammelt ze ook aan zeer persoonlijke grenzen; hoe ver gaan de deelnemers in de gastvrijheid jegens hun eigen vrienden?

Toepasselijk is de letterlijke migratie die zich op het speelvlak afspeelt doordat zowel de spelers als de betrokken toehoorders voortdurend van eiland of tribune wisselen. Soms dreigt *Rule* in schoolsheid te blijven steken. Hoewel het spel aanzet tot denken, boeit *Rule* vooral dankzij de timing en twists van de quizmaster of de onverwachte argumenten van deelnemers. Vraag is vooral nog hoe het publiek gestimuleerd kan worden de microfoons, die verspreid door de ruimte hangen, ter hand te nemen en zich te bemoeien met het spel en de regels.

Die ruimte voelde het makke premièrepubliek, dat het spel vooral gedwee op zich af liet komen, nog niet. Ongetwijfeld nog een kwestie van inspelen. In elk geval heeft Idema een vorm gevonden om de afstand die we doorgaans hebben tot grote en ingewikkelde maatschappelijke thema’s te doorbreken. In die zin kan de zwemmende partijpolitiek van tegenwoordig nog best eens wat opsteken van Idema’s participatietheater. Met haar vorige voorstelling *Stranger* bewees ze al hoe hongerig het publiek is naar *involvement*.

- See more at: <http://www.theaterkrant.nl/recensie/rule/#sthash.zHgN8XwA.dpuf>